

**«Педагогика ғылымы студенттердің көзімен»
халықаралық студенттік ғылыми-практикалық
конференциясының
ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК
международной студенческой научно-практической
конференции
«Педагогическая наука глазами студентов»**

Қостанай, 2019 ж.

Қостанай, 2019 г.

ӘОЖ 37.0 (063)

КБЖ 74.00

II 24

**РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ**

- **Әбіл Еркін Аманжолұлы**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің ректоры, тарих ғылымдарының докторы, профессор;
- **Айдналиева Назгуль Аманжоловна**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің психологиялық-педагогикалық факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының кандидаты;
- **Ташетов Аманжол Асқарұлы**, ғылым және халықаралық байланыстар бөлімінің бастығы, PhD докторы, психология және дефектология кафедрасының қауымдастырылған профессоры
- **Утегенова Бибигуль Мазановна**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының меңгерушісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент;
- **Мнайдарова Светлана Сейтжановна** Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының аға оқытушысы, педагогика ғылымдарының кандидаты;
- **Ермаганбетова Акбота Жаналыковна**, Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының оқытушысы, гуманитарлық ғылымдар магистрі.

**II 24 ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ КӨЗІМЕН
=ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ НАУКА ГЛАЗАМИ СТУДЕНТОВ. – Қостанай,
2019. - 157 б.**

ISBN 978-601-7934-80-4

«Педагогика ғылымы студенттердің көзімен» атты халықаралық студенттік ғылыми-практикалық конференция материалдары осы жинаққа енгізілген

Мақала авторлары: жоғары оқу орындары және колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен ғылыми-ізденушілер білім беру үрдісінің сапасын жоғарылату және білім беруді жаңғырту мәселелері бойынша халықаралық кәсіби қауымдастықтың өзекті мәселелерін талқылауға алған.

Аталған жинақ жоғары оқу орындары және колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен ғылыми-ізденушілерге арналаған.

Жинаққа «Педагогика ғылымы студенттердің көзімен» атты студенттік ғылыми-практикалық конференция материалдары енгізілген.

Мақала авторлары: магистранттар мен студенттер білім беру үрдісінің сапасын арттырудың, білім беруді жаңғыртудың өзекті мәселелерін талқылады.

Осы жинақ студенттерге және магистранттарға арналған.

ӘОЖ 37.0 (063)

КБЖ 74.00

©Ө.Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті, 2019

©Костанайский государственный педагогический университет имени У.Султангазина, 2019

«ӨЗ БАҒЫТЫНДЫ ТАП» БАҒДАРЛАМАСЫ КӘСІБИ БАҒДАРЛАУДЫҢ ФОРМАСЫ РЕТІНДЕ

Қайырғали Нұрымжан
ӘГФ «Тарих мамандығының» 2 курс студенті
Қалиев Дастан Дүйсенұлы
п.ғ.м., педагогика кафедрасының аға оқытушысы
dastan-kaliev@mail.ru

Аннотация

Өзектілігі. Мақсаты. Мақалада түзету мектебін де кәсіби бағдар беру жұмысын ұйымдастырудың практикалық тәжірибесі ұсынылған, түзету мектебінде кәсіби бағдар беру жұмысының формасы ретінде "өз жолынды тап" бағдарламасының мазмұны сипатталған.

Аннотация

Актуальность. Цель. В статье представлен практический опыт организации профориентационной работы в коррекционной школе, описано содержание программы «Найди свой путь» как формы профориентационной работы в коррекционной школе.

Annotation

Relevance. Goal. The article presents the practical experience of career guidance in the correctional school, describes the content of the program "Find your way" as a form of career guidance in the correctional school.

Кілттік сөздер: *түзету мектебі; кәсіби бағдар беру жұмысы; түзету бағдарламасы.*

Ключевые слова: *коррекционная школа; профориентационная работа; коррекционная программа.*

Key words: *correctional education; career guidance; correctional program.*

Түзету мектебінің білім беру процесін ұйымдастыруда кәсіби бағдар беру жұмысын ұйымдастыру үлкен орын алады. Жеке ерекшеліктеріне байланысты түзету мектебінің түлектеріне заманауи еңбек нарығы жағдайында бағдар беру өте қиын.

Түзету мектептері түлектерінің кейбір бөлігі ауыр білікті емес еңбек түрлерін орындай отырып, өндіріске барады, бірақ түлектердің едәуір үлесі КТУ арнайы топтарында кәсіптік білім беруді аяқтайды. Алайда, сол, және басқа да қиындықтарға кейіннен жұмысқа орналасуына, бейімделуі бірқатар факторлармен:

- оқытудан кәсіптік еңбек саласына көшу кезінде психологиялық дайын еместігі;
- нақты өмірлік перспективаның болмауы, оның себептерінің бірі әлеуметтік қорғалмаған сезім болып табылады;
- кәсіптің бейіні мен мазмұнын анықтау кезінде өз мүмкіндіктері мен қабілеттерін бағалаудың барабар емес өзіндік бағасы және жеткіліксіз қалыптасқан қабілеті;
- өндірістік микроклиматтың адамға әсерін және белгілі бір кәсіби қиындықтарды жеңуге дайын еместігін адекватты есепке ала алмау.

Осының барлығы зияткерлік дамымаған тұлғалардың қоғамға кәсіби кірігуіне кедергі келтіретін күрделі проблемалардың пайда болуына себепші болады.

Осы мәселелерді шешуде тек қана мамандықтар әлемі туралы ақпарат беру ғана емес, кәсіби бағдардың негізін беретін, сонымен қатар оқушылардың тұлғалық дамуына, олардың жеке-психологиялық ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін кәсіп талаптарымен сәйкестендіру қабілетін қалыптастыруға ықпал ететін, түзету мектебінің білім алушыларын кәсіби бағдарлау, кәсіби іріктеу, кәсіптік өзін-өзі анықтау бойынша

ұйымдастырушылық-әдістемелік және практикалық іс-шаралар жүйесі маңызды рөл атқара алады. Сондықтан түзету мектебіндегі кәсіптік бағдар беру жұмысы білім алушылардың кәсіби өзін-өзі айқындауын өзектілендіруге бағытталуы тиіс. Осы жұмыс барысында білім алушыларды саналы кәсіби өзін-өзі анықтауға дайындау қажет және бұл түзету курсын іске асыру арқылы мүмкін.

Мүмкіндігі шектеулі жеткіншек немесе ересек адамға белгілі бір ұнайтын, оған лайықты еңбек қызметін таңдау қиынға түседі, сондықтан оған көмекке педагогтар мен психологтар келеді. Белгілі бір еңбек қызметін таңдау үшін алдымен ақыл-ой және дене дамуының жағдайы туралы мәлеметтерді анықтап алуы керек. Психологтардың ойы бойынша туа және жүре пайда болған кемістіктер адамның психикасына жағымсыз әсерін тигізеді, жарақаттайды. Мүгедек тұлға жиі басқа адамдарға тәуелді болып, үйреншікті өз кәсіби еңбегінен амалсыз бас тартып, басқа мамандықты меңгеруге мәжбүр болады, бұл жағдай ауыр тиеді. Осы жерде мүмкіндіктері шектеулі тұлғаларды кәсіби мамандыққа бағдарлау және арнайы оқыту жұмысын дұрыс ұйымдастыру аса маңызды. Бұл бағыттағы жұмысты біздің елімізде жетілдіру міндеті өзекті, арнайы ғылыми-әдістемелік зерттеулер өткізуді талап етеді.

Осыған орай, кез келген баланың білім алуға мүмкіндік жасаудың негізгі 8 принципі туындайды. Яғни ол мына принциптер:

1. Адам құндылығы оның мүмкіндігіне қарай қабілеттілігімен, жеткен жетістіктерімен анықталады.
2. Әрбір адам сезуге және ойлауға қабілетті.
3. Әрбір адам қарым-қатынасқа құқылы.
4. Барлық адам бір-біріне қажет.
5. Білім шынайы қарым-қатынас шеңберінде жүзеге асады.
6. Барлық адамдар құрбы-құрдастарының қолдауы мен достығын қажет етеді.
7. Әрбір оқушы үшін жетістік кежетуөзінің мүмкіндігіне қарай орындай алатын әрекетін жүзеге асыру.
8. Жан- жақтылық адам өмірінің даму аясын кеңейтеді.

Сонымен қорыта айтқанда, түзету мектебін де кәсіби бағдар беру жұмысы оқыту-оқушылардың тең құқығын анықтайды және ұжым іс-әрекетіне қатысуға, адамдармен қарым-қатынасына қажетті қабілеттілікті дамытуға мүмкіндік береді. Кәсіби бағдар беріп оқыту арқылы барлық балалардың мұқтаждықтарын ескеріп, ерекше қажеттіліктері бар балалардың білім алуын қамтамасыз ететін жалпы білім үрдісін дамытуға болады. Мұндай оқыту түрі арнаулы білім беру жүйесінде дәстүрлі түрде қалыптасқан және даму үстіндегі формаларды ығыстырмайды, қайта жақындатады. Кәсіптік бағыт арқылы мүмкіндігі шектеулі балаларды оқуда жетістікке жетуге ықпал етіп, жақсы өмір сүру мүмкіншілігін қалыптастырады. Осы бағытты білім беру жүйесіне енгізу арқылы оқушыларды адамгершілікке, ізгілікке, қайырымдылыққа тәрбиелей аламыз. Сонымен қоса, инклюзивті оқыту үрдісі балаларды толеранттылыққа тәрбиелеудің бастауы болмақ.

"Өз жолынды тап".

Мақсаты: кәсіптік және тұлғалық өзін-өзі анықтау үдерісіне көмек көрсету арқылы білім алушыларды дербес еңбек қызметіне дайындау.

Міндеттер:

1. Өмір жолын таңдау және оны шешудің әр түрлі нұсқаларын қалыптастыру.
2. Білім алушыларда кәсіптер әлемі туралы түсініктерді дамыту, дене еңбегіне, әр түрлі мамандыққа құрмет көрсетуге тәрбиелеу.
3. Білім алушылардың жеке-психологиялық ерекшеліктері мен мүмкіндіктеріне сәйкес кәсіби өзін-өзі анықтау бойынша жұмысты ұйымдастыру және олардың таңдаған мамандығының талаптарына сәйкестігі.
4. Жұмысшыға құрмет көрсету.

Кәсіптік өзін-өзі анықтаудың осы бағдарламасы мазмұны бойынша кешенді болып табылады, өйткені оны жүзеге асыру кәсіби бағдар беру жұмысының әртүрлі әдістерін қолдануға байланысты:

- Бақылау, сауалнама, тестілеу;
 - Әңгімелесу, түсіндіру, іскерлік хат, түсіндірме оқу, түзету-дамыту тапсырмалары, фильмдерді қарау;
 - Рөлдік ойын, Проблемалық-ойын жағдайлары, сынып оқушыларымен кәсіптік бағдар беру ойындары;
 - Кеңес беру, өз жеке ерекшеліктерін зерттеуге және пайдалануға көмек көрсету;
- Бағдарламаны іске асыру мынадай кезеңдерді іске асыруды көздейді:

1. Диагностикалық.
2. Кәсіби ағартушылық (кәсіби-ақпараттық).
3. Профконсультационный.

I кезең: "диагностикалық" – мүмкіндіктері шектеулі білім алушылардың клиникалық, функционалдық және психологиялық зерттеулерінің нәтижелері негізінде еңбек болжамын анықтау.

Бұл кезең екі жоспарда жүзеге асырылады:

- өзін-өзі тану, білім алушылардың белгілі бір мамандық (немесе кәсіптер тобы) контекстінде өз қасиеттерін зерттеуі);
- өз мүмкіндіктерін бағалау, дәрежені анықтау-кәсіби тандауды негіздейтін кәсіби маңызды қасиеттер мен басқа да ресурстардың жаңалықтары.

II кезең: "кәсіптік ағарту (кәсіби ақпарат)".

Бұл кезеңнің мақсаты-білім алушыларда кәсіптердің негізгі түрлерінің барынша айқын және нақты бейнесін жасау.

III кезең "кәсіби кеңес беру" - тандауға жәрдемдесу. Бұл көмек адамның уәждерін, оның мүдделерін, бейімділігін, жеке мәселелерін немесе дүниетанымның ерекшеліктерін есепке алуға негізделеді.

Екінші және үшінші кезеңдерді іске асыру жұмыстың әртүрлі нысандарын жүргізуді көздейді. 1 және 2-кестеде 6 және 7-сыныптарда жылына 30 сағат көлемінде тақырыптық жоспарлау мысалдары берілген [қараңыз Қосымша А].

Қосымша А

Тақырыптар атауы	
1 бөлім Мамандық туралы білім.	
1	Диагностика. Кіріспе.
2	Кәсіпжәнемамандық
3	Ағашкүйдірушіжәнесуреткүйдірушімамандықтар
4	Отбасымныңмамандығы
5	"Айналамыздағымамандықтар"тақырыбыбойынша коллаж жасау.
6-7	Мамандықтартуралыкинофильмдеркөру
8	Киімілуші; үтіктеуші; киімдіжуужәне жөндеу жөніндегі кәсіптер
9	Жүктіеуші мен аула сыпырушымамандығы.
10	Кәсібижарамдылықдегеніміз не?
11	Жылқыжәнеқоянөсірушімамандықтар
12	«Меніңарманымдағымамандық» тақырыбына сурет салу
13	Қосалқыжұмысшыкәсібі
14	Кәсіби тандаудың негізгі құраушылары

15	Ас үй жұмысшысы, ыдыс жуушы, киім-кешекті үтіктеу кәсіптері
16	Бағбаншы, гүл өсіруші, көкөніс өсіруші мамандықтар
17-19	Мамандықтар жайлы анықтамалық фильмдер көру.
20	Ветеринариялық санитар, санитар (жуушы)
2 бөлім. Жеке ерекшеліктерім.	
21-22	Білужәнеістей алу маңыздылығы (жеке физикалық қабілеттердің болуы).
23	Өзін-өз ібағалау және талаптану деңгейі
24-25	Өзімжайлы не білемін?
26	Тестілеу “Қайдаокуғабарамын”.
3 бөлім. Кәсіптік бағдарлар бойынша ойындар	
27-28	Кәсіби мазмұнның сюжеттік-рөлдік ойындары
29	Дидактикалықойындар
30	Қорытынды сабақ

Әдебиеттер тізімі:

1. Стреблева Е. А. Формирование мышления у детей с отклонениями в развитии : Кн. для педагога-дефектолога. - М. : Владос, 2004. - 655 с. - (Коррекционная педагогика).
2. Питерси, Мойра Маленькие ступеньки. Программа ранней педагогической помощи детям с отклонениями в развитии. Книга 7. Самообслуживание и социальные навыки / Мойра Питерси и др. - М.: Институт общегуманитарных исследований, 2001. – 158 с.
3. Клепинина, З.А. Природоведение: Учебник для учащихся специальных (коррекционных) образовательных учреждений I-II вида / З.А. Клепинина, М.Ф. Титова. - Москва: ИЛ, 2002. - 208 с.
4. Коррекционная педагогика. / Под ред. Б.П. Пузанова. - М., 1998.
5. Стреблева Е. А. Формирование мышления у детей с отклонениями в развитии : Кн. для педагога-дефектолога. - М. : Владос, 2004. - 655 с. - (Коррекционная педагогика).

«РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ» БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША КОЛЛЕДЖ СТУДЕНТТЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЖОБА ҚҰРУҒА ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚОЛДАУ

Қуанышбекова Назым
ҚМПУ Педагогика және психология 4 курс студенті
Утегенова Бибикуль Мазановна
п.ғ.к., доцент
Қостанай қ.
bibi1960@mail.ru

Аннотация

Өзектілігі. Мақсаты. Бұл мақалада колледж студенттерінің ұлттық сана – сезімдерін жаңғыртуда «Рухани жаңғыру» бағдарламасының негізін айқындап, колледж студенттерінің әлеуметтік жоба құруға педагогикалық қолдау көрсетудің амалдарының мәнін ашып, оқу – тәрбие үрдісінде студенттердің бағдарламаға деген қызығушылығын арттыру үшін түрлі семинар, тренингтерді түрлендіріп өткізіп, тәжірибелік эксперименттік жұмыстардың әдіс – тәсілдері анықталып, бағдарламалары құрастырылып, жүзеге асырылды.

Аннотация

Актуальность. Цель. В данной статье описываются основы программы «Рухани жаңғыру» в модернизации осведомленности студентов о колледже, раскрывается

Алғы сөз.....	3
<i>Бережнова Е.В.</i> Система заданий по реализации принципа перехода от обучения к самообучению в профессиональной подготовке магистрантов.....	4

СЕКЦИЯ 1. «БОЛАШАҚҚА БАҒДАР: РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ» БАҒДАРЛАМАСЫ НЕГІЗІНДЕ СТУДЕНТТЕРДІҢ ҒЫЛЫМИ ІЗДЕНІСТЕРІНДЕГІ ПЕДАГОГИКАДАҒЫ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕР»

<i>Амангельді Ф., Утегенова Б. М.</i> Колледж студенттерінің әлеуметтік белсенді ұстанымдарын қалыптастырудың педагогикалық шарттары.....	10
<i>Әнуарбек Ә. Ж., Ермаганбетова А. Ж.</i> Заманауи сабақтарда белсенді оқыту стратегияларын пайдалану жолдары.....	16
<i>Бектаева Ә. Б., Утегенова Б. М.</i> Мектепте топтық жұмысты ұйымдастырудың психологиялық- педагогикалық шарттары.....	21
<i>Едрес Т. Н., Ермаганбетова А. Ж.</i> «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламасы негізінде студенттердің ғылыми ізденістеріндегі педагогикадағы өзекті мәселелер.....	25
<i>Жаппар А. С., Хамзина К. Б.</i> Ата-аналардың өлшемді бағалау жүйесін қабылдауы.....	28
<i>Қуаныш А., Утегенова Б. М.</i> Колледж студенттерінің көшбасшылық қасиеттерін педагогика сабақтарында қалыптастыру жолдары.....	31
<i>Макатова А., Қалиев Д. Д.</i> Балаларды әлеуметтендіру мақсатында ақпараттық және коммуникациялық технологияларын пайдалану (акт).....	35
<i>Нұркелді П., Аканбаев Б. Н.</i> Ақпараттық коммуникативтік технологиялардың оқушы денсаулығына оқушы денсаулығына әсерін төмендету жолдары.....	39
<i>Сағындық С. Д., Утегенова Б. М.</i> колледж студенттерінің әлеуметтік бейімделуін педагогикалық басқару жолдары.....	43
<i>Сартаев Р., Қалиев Д. Д.</i> Оқушылардың бос уақытын шығармашылыққа пайдалану.....	47
<i>Сулейменова Г. А., Хамзина К. Б.</i> Бастауыш сыныпта қазақ тілі пәні сабақтарында үштілділікті пайдаланудың өзектілігі.....	50

СЕКЦИЯ 2. «БОЛАШАҚҚА БАҒДАР: РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ» БАҒДАРЛАМАСЫ НЕГІЗІНДЕ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

<i>Жаналинова С. А., Ермаганбетова А. Ж.</i> Заманауи мектептердегі тәрбие жұмысын ұйымдастыру: назарбаев зияткерлік мектептері тәжірибесінен.....	54
<i>Қайырғали Н., Қалиев Д. Д.</i> «Өз бағытынды тап» бағдарламасы кәсіби бағдарлаудың формасы ретінде.....	57
<i>Қуанышбекова Н., Утегенова Б. М.</i> «Рухани жаңғыру» бағдарламасы бойынша колледж студенттерінің әлеуметтік жоба құруға педагогикалық қолдау.....	60
<i>Нуржигитова М. Қ., Утегенова Б. М.</i> Колледж студенттеріне патриоттыққа тәрбиелеуде “Туған жер” атты ұлттық бағдарламаның іске асыру жолдары.....	65
<i>Сәбитбек Ж., Шалгимбекова А. Б.</i> Отбасы – әлеуметтендіру үдерісінің жетекші институты.....	70

<i>Умарова Г. С., Жоломанова М. Қ., Хамзина К. Б. Бүгінгі жастардың отбасылық құндылықтар мен салт-дәстүр мектебін сақтау мәселелері.....</i>	<i>76</i>
---	-----------

СЕКЦИЯ 3. «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ В СТУДЕНЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ»

<i>Абдрахманова А.Б., Басанова Ж. М., Иванова Е. Н. Тематический классный час как одна из эффективных форм реализации программы воспитания школьников.....</i>	<i>79</i>
<i>Ажмолдаева М. Д., Иванова Е. Н. Некоторые направления работы социального педагога с семьей, воспитывающей «особого ребенка».....</i>	<i>83</i>
<i>Алимгасинова Г., Лантух Я., Заяц М., Мнайдарова С.С. Портфолио учителя как показатель роста профессиональной компетентности.....</i>	<i>88</i>
<i>Вайленко М. Е., Дзыгало М. А., Бондарь Л. А., Мнайдарова С.С. Технологический подход в обучении.....</i>	<i>94</i>
<i>Вишняк В. В., Иванова Е. Н. Взаимодействие семьи и школы в формировании активной педагогической позиции родителей.....</i>	<i>100</i>
<i>Вишняк В.В., Горбачёва О.С., Мнайдарова С.С. Модель образовательной системы в контексте компетентностного подхода к образованию.....</i>	<i>103</i>
<i>Горбачёва О. С., Иванова Е. Н. Некоторые формы реализации направлений воспитания по формированию системы ценностей старших школьников.....</i>	<i>109</i>
<i>Дордый И. О., Кияшко И. А., Молокова А. А., Мнайдарова С.С. Роль лидерства в педагогическом менеджменте.....</i>	<i>113</i>
<i>Жуматова Д. С., Бекенова А. К. Применение информационных технологий как средства интенсификации процесса обучения в вузе.....</i>	<i>120</i>
<i>Жусупбекова Г., Медведок С., Кулагина С., Мнайдарова С.С. Конфликт как явление и феномен социальной сферы жизнедеятельности человека.....</i>	<i>126</i>
<i>Идрисова А. М., Бекенова А. К. Актуальные проблемы педагогики в студенческих исследованиях.....</i>	<i>136</i>
<i>Маусынбаева Д. С., Амединова Ж. О., Мнайдарова С.С. Роль молодежных общественных организаций в казахстане.....</i>	<i>139</i>
<i>Моркель Е. А., Равинская В. А., Фирсова П. А., Мнайдарова С.С. Управление инновациями в современной школе.....</i>	<i>141</i>
<i>Швецов А. С., Самохина И. А., Мнайдарова С.С. Особенности экологического воспитания студентов.....</i>	<i>146</i>
<i>Конференция тұжырымдамасы.....</i>	<i>151</i>
<i>Резолюция конференции.....</i>	<i>153</i>